

Załącznik do Uchwały nr 3170/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 24 czerwca 2025 r.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

ROCZNY PLAN KONTROLI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020 na okres od 01.07.2025 r. do 30.06.2026 r.

Zuzanna Donath-Kasiura

Zbigniew Kubalańca

Robert Węgrzyn

Antoni Konopka

Opole, czerwiec 2025 r.

Spis treści

1. Wstęp.	3
2. Opis uwarunkowań prowadzenia procesu kontroli w danym roku obrachunkowym.	3
2.1 Zwięzły opis struktury instytucjonalnej odpowiedzialnej za prowadzenie kontroli (odpowiednio IZ/IP).	3
2.2 Procedury związane z realizacją kontroli oraz omówienie zakresu tych regulacji.	6
3. Procedury kontroli trwałości przeprowadzanych przez IZ	9
4. Procedury kontroli trwałości przeprowadzanych przez IP - OCRG.	12
5. Procedury przeprowadzania kontroli trwałości przez IP - WUP.	16
6. Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości.	19
6.1 Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IZ.	19
6.2. Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IP - OCRG.	20
6.3 Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IP - WUP.	22
7. Informacje na temat planowanego zlecenia działań kontrolnych podmiotom zewnętrznym w danym roku (w tym orientacyjna liczba planowych do zlecenia kontroli).	26
8. Opis fakultatywnych procesów kontroli realizowanych w ramach RPO WO 2014-2020.	26

1.Wstęp.

Zgodnie z art. 125 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z dnia 20.12.2013 r.) Instytucja Zarządzająca zapewnia realizację kontroli systemu zarządzania i kontroli, jak również kontroli poszczególnych projektów w celu weryfikacji wydatków. Niniejszy Roczny Plan Kontroli na rok obrachunkowy obejmujący okres od 1 lipca 2025r. do 30 czerwca 2026r. dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 –2020 przedstawia ogólny zakres czynności podejmowanych w ramach realizacji obowiązków wynikających z Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Niniejszy dokument jako całościowy RPK RPO WO 2014-2020 na okres od 01.07.2025 r. do 30.06.2026 r. obejmuje:

- RPK IZ RPO WO 2014-2020,
- RPK IP – OCRG, zatwierdzony przez kierownika jednostki,
- RPK IP- WUP – zatwierdzony przez kierownika jednostki.

2.Opis uwarunkowań prowadzenia procesu kontroli w danym roku obrachunkowym.

2.1 Zwięzły opis struktury instytucjonalnej odpowiedzialnej za prowadzenie kontroli (odpowiednio IZ/IP), w tym liczba osób i etatów zaangażowanych w proces kontroli w ramach RPO WO (łącznie w proces weryfikacji wniosków o płatność, kontroli systemowych – dotyczy IZ, kontroli na miejscu, kontroli krzyżowych – dotyczy IZ, kontroli Pzp i innych kontroli).

IZ RPO WO 2014- 2020 jest Zarząd Województwa Opolskiego. Na podstawie uregulowań zawartych w regulaminie organizacyjnym UMWO zatwierdzonym przez Zarząd Województwa Opolskiego obowiązki IZ RPO WO 2014-2020 pełnią odpowiednie komórki organizacyjne w ramach UMWO. Od 01.03.2023r. funkcję tę pełnią: Departament Programowania Funduszy Europejskich i Departament Wdrażania Funduszy Europejskich, które powstały po podzieleniu Departamentu Funduszy Europejskich, który do 28.02.2023 r. pełnił funkcję IZ RPO WO 2014-2020.

Na mocy art. 123 ust. 7 Rozporządzenia ogólnego, IZ powierzyła zarządzanie częścią RPO WO 2014-2020 Instytucjom Pośredniczącym:

- Opolskiemu Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG),
- Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Opolu (WUP),
- Stowarzyszeniu Aglomeracja Opolska – Związek ZIT (ZIT).

Zakres zadań i odpowiedzialności oraz wzajemne relacje pomiędzy IZ a IP regulowane są na podstawie Porozumień zawartych pomiędzy podmiotami:

- Porozumienie pomiędzy IZ a IP (OCRG) z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 1 *Innowacje w gospodarce*, Działanie 1.1 RPO WO 2014-2020, Osi priorytetowej 2 *Konkurencyjna gospodarka*, Działanie 2.1 oraz 2.4 RPO WO 2014-2020, Osi 3 *Gospodarka niskoemisyjna*, Poddziałanie 3.2.3, Działanie 3.3 oraz 3.4 RPO WO 2014-2020, a także Osi 10 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* Poddziałanie 10.1.2 RPO WO 2014-2020, ze zmianami;

- Porozumienie pomiędzy IZ a IP (WUP) z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 7 *Konkurencyjny rynek pracy*, Działanie 7.1, 7.2, 7.3 oraz 7.6 RPO WO 2014-2020, Osi priorytetowej 8 *Integracja społeczna*, Działanie 8.3 RPO WO 2014-2020 oraz Osi 9 *Wysoka jakość edukacji*, Poddziałanie 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.1.4, 9.1.5, 9.2.1, 9.2.2 RPO WO 2014-2020 oraz w częściowym zakresie Poddziałanie 9.1.2, 9.1.4 oraz 9.2.2 RPO WO 2014-2020, ze zmianami;
- Porozumienie pomiędzy IZ a IP (ZIT) oraz IP (WUP) z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020 (RPO WO 2014 – 2020), ze zmianami.

Za kontrolę prawidłowości ponoszenia przez Beneficjentów wydatków związanych z realizacją projektów odpowiedzialne są:

a) IZ w ramach:

- Osi priorytetowej 1 *Innowacje w gospodarce* w zakresie wdrożenia Działania 1.2 *Infrastruktura B+R*,
- Osi priorytetowej 2 *Konkurencyjna gospodarka* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 2.2 *Przygotowanie terenów inwestycyjnych na rzecz gospodarki* w zakresie Poddziałania:
 - 2.2.1 *Przygotowanie terenów inwestycyjnych*,
 - 2.2.2 *Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Aglomeracji Opolskiej*,
 - 2.2.3 *Przygotowanie terenów inwestycyjnych na obszarach przygranicznych*,
 - Działania 2.3 *Wzmocnienie otoczenia biznesu*,
- Osi priorytetowej 3 *Gospodarka niskoemisyjna* w zakresie wdrożenia
 - Działania 3.1 *Strategie niskoemisyjne* w zakresie Poddziałania:
 - 3.1.1 *Strategie niskoemisyjne w miastach subregionalnych*,
 - 3.1.2 *Strategie niskoemisyjne w Aglomeracji Opolskiej*,
 - 3.1.3 *Strategie niskoemisyjne w województwie opolskim*,
 - Działania 3.2 *Efektywność energetyczna* w zakresie Poddziałania:
 - 3.2.1 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych*,
 - 3.2.2 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej*,
- Osi priorytetowej 4 *Zapobieganie zagrożeniom* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 4.1 *Mała retencja*,
 - Działania 4.2 *System wczesnego reagowania i ratownictwa*,
- Osi priorytetowej 5 *Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego* w zakresie wdrażania:
 - Działania 5.1 *Ochrona różnorodności biologicznej*,
 - Działania 5.2 *Poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi*,
 - Działania 5.3 *Ochrona dziedzictwa kulturowego i kultury* w zakresie Poddziałania:
 - 5.3.1 *Dziedzictwo kulturowe i kultura*,
 - 5.3.2 *Dziedzictwo kulturowe i kultura w obszarach przygranicznych*,
 - 5.3.3 *Dziedzictwo kulturowe i kultura w Aglomeracji Opolskiej*,
 - Działania 5.4 *Gospodarka wodno-ściekowa*,
 - Działania 5.5 *Ochrona powietrza*,
- Osi priorytetowej 6 *Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców* w zakresie wdrażania:
 - Działania 6.1 *Infrastruktura drogowa*,
 - Działania 6.2 *Nowoczesny transport kolejowy*,
- Osi priorytetowej 7 *Konkurencyjny rynek pracy* w zakresie wdrażania:
 - Działania 7.4 *Wydłużanie aktywności zawodowej*,

- Działania 7.5 *Szkolenia, doradztwo dla przedsiębiorców i pracowników przedsiębiorstw oraz adaptacyjność przedsiębiorstw*,
- Osi priorytetowej 8 *Integracja społeczna* w zakresie wdrażania:
 - Działania 8.1 *Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych*,
 - Działania 8.2 *Włączenie społeczne*,
- Osi priorytetowej 9 *Wysoka jakość edukacji* w zakresie wdrażania:
 - Działania 9.3 *Wsparcie kształcenia ustawicznego*,
 - Działania 9.4 *Kształcenie przez całe życie wszystkich mieszkańców regionu*,
- Osi priorytetowej 10 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* w zakresie wdrażania:
 - Działania 10.1 *Infrastruktura społeczna na rzecz wyrównania nierówności w dostępie do usług* w zakresie Poddziałania:
 - 10.1.1 *Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców regionu*
 - Działania 10.2 *Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji*,
 - Działania 10.3 *E-usługi publiczne*,
 - Działania 10.4 *Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej*;
- Osi priorytetowej 12 *Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim* w zakresie wdrażania:
 - Działania 12.2 *Efektywność energetyczna* w zakresie Poddziałania:
 - 12.2.1 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w ramach REACT-EU*,
 - 12.2.2 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej w ramach REACT-EU*;
 - Działania 12.3 *Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie rehabilitacji leczniczej, w tym niwelowanie skutków przebycia COVID-19 wśród mieszkańców regionu*;

Ponadto, IZ może, w ramach kontroli systemowej, przeprowadzać kontrole na miejscu wybranych projektów w ramach Działań/Poddziałania wdrażanych przez poszczególne IP;

b) IP - OCRG w ramach:

- Osi priorytetowej 1 *Innowacje w gospodarce* w zakresie wdrożenia Działania 1.1 – *Innowacje w przedsiębiorstwach*,
- Osi priorytetowej 2 *Konkurencyjna gospodarka* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 2.1 – *Nowe produkty i usługi w MSP* w zakresie Poddziałania:
 - 2.1.1 *Nowe produkty i usługi*,
 - 2.1.2 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach*,
 - 2.1.3 *Nowe produkty i usługi w MSP na obszarach przygranicznych*,
 - 2.1.4 *Inwestycje dla Podmiotów Ekonomii Społecznej*
 - Działania 2.4 – *Współpraca gospodarcza i promocja*,
- Osi priorytetowej 3 *Gospodarka niskoemisyjna* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 3.3 – *Odnawialne źródła energii*,
 - Działania 3.4 – *Efektywność energetyczna w MSP*,
 - Poddziałania 3.2.3 – *Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie*,
- Osi priorytetowej 10 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* w zakresie wdrożenia Poddziałania 10.1.2 – *Infrastruktura usług społecznych*,
- Osi priorytetowej 12 *Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim* w zakresie wdrażania:
 - Działania 12.1 *Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach w ramach REACT-EU*;

c) IP - WUP w ramach:

- Osi priorytetowej 7 *Konkurencyjny rynek pracy* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 7.1 – *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*,
 - Działania 7.2 – *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy*,
 - Działania 7.3 - *Zakładanie działalności gospodarczej*,

- Działania 7.6 – *Godzenie życia prywatnego i zawodowego*,
- Osi priorytetowej 8 *Integracja społeczna* w zakresie wdrożenia Działania nr 8.3 – *Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej*,
- Osi priorytetowej 9 *Wysoka jakość edukacji* w zakresie wdrożenia:
 - Działania 9.1 *Rozwój edukacji* w zakresie Poddziałania:
 - Poddziałania 9.1.1 – *Wsparcie kształcenia ogólnego*,
 - Poddziałania 9.1.2 – *Wsparcie kształcenia ogólnego w Aglomeracji Opolskiej*,
 - Poddziałania 9.1.3 – *Wsparcie edukacji przedszkolnej*,
 - Poddziałania 9.1.4 – *Wsparcie edukacji przedszkolnej w Aglomeracji Opolskiej*,
 - Poddziałania 9.1.5 – *Programy pomocy stypendialnej*,
 - Działania 9.2 *Rozwój kształcenia zawodowego* w zakresie Poddziałania:
 - Poddziałania 9.2.1 – *Wsparcie kształcenia zawodowego*,
 - Poddziałania 9.2.2 – *Wsparcie kształcenia zawodowego w Aglomeracji Opolskiej*.

W związku z zakresem powierzonych zadań, IP – Związek ZIT nie przeprowadzała kontroli, w tym weryfikacji administracyjnych wniosków o płatność i kontroli na miejscu.

W ramach IZ zadania związane z kontrolą przypisane są do pracowników WER, WES oraz RK w DWF. W okresie od 01.07.2025 r. do 30.06.2026 r. planowane jest przeprowadzanie kontroli wyłącznie przez pracowników RK DWF.

Liczba pracowników RK DWF posiadających w swoim zakresie obowiązek przeprowadzania kontroli wynosi 13 osób (13 etatów) oraz kierownik Referatu posiadający w swoim zakresie obowiązków nadzór nad prawidłowością pracy Referatu.

W ramach IP – OCRG zadania związane z kontrolą przypisane są do pracowników DRP, DIF i DKO. W okresie od 01.07.2025 r. do 30.06.2026 r. planowane jest przeprowadzanie kontroli wyłącznie przez pracowników DKO OCRG.

Liczba pracowników DKO posiadających w swoim zakresie obowiązek przeprowadzania kontroli wynosi 8 osób (8 etatów) oraz kierownik, kierujący pracami Działu Kontroli, pełniący nadzór nad kontrolą realizacji projektów.

W ramach IP – WUP zadania związane z kontrolą przypisane są do pracowników ZM oraz NK.

W się okresie od 01.07.2025 do 30.06.2026 r. planowane jest przeprowadzanie kontroli wyłącznie przez pracowników NK WUP.

Liczba pracowników NK posiadających w swoim zakresie obowiązek przeprowadzania kontroli wynosi 10 osób oraz kierownik Wydziału.

2.2 Procedury związane z realizacją kontroli oraz omówienie zakresu tych regulacji.

Procedury kontroli w ramach RPO WO 2014-2020 zawarte są w następujących dokumentach:

- *Opisie Funkcji i Procedur obowiązujących w Instytucji Zarządzającej i Instytucji Certyfikującej. Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* (zw. OFiP), przyjętym Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 348/2015 z dnia 11 marca 2015 r. ze zm.,
- Instrukcji Wykonawczej dla Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej. Regionalny Program Operacyjny Województwa RPO WO 2014-2020 przyjętej Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 355/2015 z dnia 11 marca 2015 r. ze zm., Procesy: 3. Weryfikacja wniosków o płatność, 4. Kontrola projektów, 8. Nieprawidłowości,
- Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki), przyjętej Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 356/2015 z dnia 11 marca 2015 r. ze zm., Procesy: 2. Wdrażanie projektów, 3. Kontrola projektów, 6. Nieprawidłowości,
- Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu), przyjętej

- Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 357/2015 z dnia 11 marca 2015 r. ze zm.,
Procesy: 2. Wdrażanie projektów, 3. Kontrola projektów, 6. Nieprawidłowości,
- Listach sprawdzających i wzorach dokumentów wykorzystywanych do realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 [LSiWD], Tom 3 Wdrażanie i Tom 4 Kontrola i nieprawidłowości,
 - Zaleceniach Instytucji Zarządzającej w zakresie postępowania z podejrzeniami nadużyć finansowych, polityki przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów występujących w zadaniach realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020, przyjętych Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 2098/2016 z dnia 9 maja 2016 r. ze zm.

Ww. dokumenty zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z dnia 20.12.2013 r.) zwane dalej **rozporządzeniem ogólnym**,
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138/5 z dnia 13.05.2014 r.), zwane dalej **rozporządzeniem delegowanym**,
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań na temat instrumentów inżynierii finansowej, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z 29.07.2014, str. 7), zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym,
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/2039 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) 2021/1060 w odniesieniu do dodatkowej elastyczności w celu przeciwdziałania skutkom agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej FAST (Flexible Assistance for Territories – elastyczna pomoc dla terytoriów) – CARE,
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 818 ze zm.), zwana dalej **ustawą wdrożeniową**.

Oraz w oparciu m.in. o następujące dokumenty/akty prawne:

- Wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie:
 - kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
 - sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowo poniesionych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020,

- kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020,
- realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020,
- procesu desygnacji na lata 2014-2020,
- Wytyczne KE dla państw członkowskich dotyczące kontroli zarządczych (okres programowania 2014–2020) EGESIF_14-0012_02,
- Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01),
- Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- Ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- Ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
- Ustawę z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
- Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych,
- Ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,
- Ustawę z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19,
- Regulamin Kontroli stanowiący załącznik do Uchwały nr 4467/2021 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 22 marca 2021 r. ze zm.,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020 zaakceptowany *Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 18.12.2014 r. przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu opolskiego w Polsce - CCI 2014PL16M2OP008,*
- Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WO 2014 -2020,
- Porozumienia w sprawie przekazania zadań podpisane z Instytucjami Pośredniczącymi: Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu oraz Związkiem ZIT,
- Instrukcja dotycząca realizacji projektów pomocy technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 stanowiąca załącznik do Uchwały nr 1394/2019 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 16 września 2019 r. ze zm.

Na potrzeby zapewnienia prawidłowości wykorzystania środków unijnych oraz sprawnego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Instytucja Pośrednicząca wydzieliła w swej strukturze komórki, których zadaniem, zgodnie z zapisami art. 125 ust. 4 pkt. b) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 jest ocena prawidłowości realizacji projektu oraz weryfikacja faktycznego postępu rzeczowego projektu, a także potwierdzenie czy:

- dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone,
- wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one obowiązujące przepisy prawa, wymagania programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji,
- wydatki zostały poniesione zgodnie z zasadami wspólnotowymi i krajowymi – w tym dotyczącymi w szczególności: konkurencji, ochrony środowiska, niedyskryminacji, społeczeństwa informacyjnego oraz zakazu podwójnego finansowania wydatków,
- wnioski o płatność są prawidłowe.

Na podstawie Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 wskazane wyżej czynności sprawdzające obejmują formalne, finansowe, techniczne oraz rzeczowe aspekty projektu i polegają na kontroli operacji, tj.:

- weryfikacji administracyjnej wszystkich wniosków o płatność składanych przez beneficjentów (kontrola dokumentacji – „zza biurka”), oraz
- kontroli projektów w miejscu ich realizacji, podczas której sprawdzeniu podlega fizyczna realizacja projektu oraz związana z nią dokumentacja.

Kontrole możliwe do przeprowadzania przez IZ/IP w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 to:

- 1) kontrole dokumentacji „zza biurka”,
- 2) kontrole projektów w miejscu ich realizacji,
- 3) kontrole na zakończenie realizacji projektów,
- 4) wizyty monitoringowe,
- 5) kontrole trwałości,
- 6) kontrole sprawdzające,
- 7) kontrole doraźne,
- 8) kontrole instrumentów finansowych,
- 9) kontrole krzyżowe programu i kontrole krzyżowe horyzontalne z projektami PROW 14-20/ PO RYBY,
- 10) kontrole systemowe (przeprowadzane wyłącznie przez IZ RPO WO 2014-2020).

W OKRESIE OD 01.07.2025 R. DO 30.06.2026 R., Z UWAGI NA STAN REALIZACJI PROGRAMU (ZAMKNIĘCIE) W RAMACH RPO WO 2014-2020 IZ/IP PLANUJĄ WYŁĄCZNIE PRZEPROWADZANIE KONTROLI TRWAŁOŚCI PROJEKTÓW.

3. Procedury kontroli trwałości przeprowadzanych przez IZ

W ramach niniejszego Planu IZ przeprowadzać będzie **kontrole trwałości projektów** przez okres 5 lat od daty dokonania płatności salda końcowego na rzecz Beneficjenta lub końcowego rozliczenia wydatków w projekcie. Okres ten może być skrócony do trzech lat w zakresie utrzymania inwestycji lub miejsc pracy w projekcie beneficjenta, który jest MŚP. Kontroli trwałości podlega, co do zasady, projekt obejmujący inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, z uwzględnieniem przypadku operacji, o których mowa w art. 71 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, współfinansowanych z EFS.

Zgodnie z Podrozdziałem 5.3. ust. 1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 „W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing, o którym mowa w Podrozdziale 8.6.”:

Natomiast w ust. 2) powyższych Wytycznych (...) „Zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) (...). Trwałość projektu musi być zachowana od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta, przy czym za datę płatności końcowej uznaje się:

- datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi – w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi są przekazywane środki,

- datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową - w pozostałych przypadkach.

Projekty współfinansowane z EFS, w których pojawia się cross-financing

Obowiązek zachowania trwałości dotyczy, zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013 projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne. Zgodnie z zapisami *Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* infrastrukturę należy interpretować jako środki trwałe zdefiniowane zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej. Zalicza się do nich w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing (tzw. zasada elastyczności, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegającą na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu). Zgodnie z zapisami art. 98 ust 2 rozporządzenia „EFRR i EFS mogą finansować, w komplementarny sposób oraz z zastrzeżeniem ograniczenia w wysokości do 10 % unijnego finansowania w odniesieniu do każdej osi priorytetowej programu operacyjnego, część operacji, w przypadku której koszty kwalifikują się do wsparcia z drugiego funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności stosowane do tego funduszu, pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią związane”.

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń, w tym wydatków niezbędnych do przeprowadzenia tych prac i wchodzących w ich zakres.

Naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:

- a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano poza obszar wsparcia PO,
- b) nastąpiła zmiana własności elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- c) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Naruszenie zasady trwałości występuje również w przypadku (w odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych) przeniesienia w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej okres ten regulują właściwe przepisy odnoszące się do przedmiotowej kwestii.

Biorąc pod uwagę zapisy art. 125 ust. 4 lit. a), ust. 5 lit. b) oraz ust. 6 Rozporządzenia ogólnego opracowano Metodykę prowadzenia kontroli trwałości projektów, która została przedstawiona w dalszej części niniejszego Planu.

Przebieg czynności kontrolnych w ramach kontroli trwałości jest taki sam jak w przypadku kontroli na miejscu realizacji projektu i opisany jest w Instrukcji Wykonawczej IZ.

IZ w przypadku zidentyfikowania przesłanek dających podstawy do podejrzenia popełnienia poważnych nieprawidłowości przez beneficjenta lub informacji o podejrzeniach nadużyć finansowych, może przeprowadzić doraźną kontrolę trwałości.

Kontrola trwałości Projektu składa się z następujących podstawowych etapów¹:

- zaplanowanie czynności kontrolnych, m.in. powołanie zespołu kontrolującego, podpisanie deklaracji bezstronności i poufności przez jego członków, zebranie dokumentów i informacji o projekcie, sporządzenie upoważnień do kontroli, opracowanie programu kontroli z określeniem: zakresu kontroli, składu zespołu kontrolującego, podziału zadań pomiędzy członków zespołu, terminu wykonania danej czynności oraz wzoru listy/list sprawdzających którymi będzie posługiwał się Zespół kontrolujący.
Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych każdy członek Zespołu kontrolującego podpisuje Deklarację bezstronności i poufności, podpisane Deklaracje przechowywane są wraz z pozostałą dokumentacją z przeprowadzonej kontroli.
Kontrolujący podlega wyłączeniu również w razie zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. Kierownikiem Zespołu kontrolującego dany projekt nie może być osoba biorąca udział w weryfikacji formalnej oraz merytorycznej wniosku o dofinansowanie tego projektu oraz osoba dokonująca weryfikacji wniosków o płatność Beneficjenta projektu w celu zapewnienia odpowiedniego rozdziału obowiązków oraz obiektywizmu. Przy wyznaczaniu osób do przeprowadzania kontroli „na miejscu” musi zostać zapewnione uniknięcie konfliktu interesów,
- zawiadomienie jednostki kontrolowanej (kontrole doraźne mogą być przeprowadzone bez zapowiedzi) – przed planowym rozpoczęciem czynności kontrolnych – wzór *Zawiadomienia* zawarty jest w dokumencie *Listy sprawdzające i wzory dokumentów*,
- przeprowadzenie czynności kontrolnych zgodnie z przesłanym zawiadomieniem, programem kontroli, posiadanym upoważnieniem do kontroli oraz listą sprawdzającą. Kontrole przeprowadza się w siedzibie jednostki kontrolowanej lub w miejscu bezpośrednio związanym z realizacją projektu - w dniach i godzinach pracy obowiązujących w jednostce kontrolowanej,
- opracowanie i przekazanie Beneficjentowi do podpisu Informacji Pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami lub rekomendacjami,
- rozpatrzenie zastrzeżeń wniesionych do Informacji Pokontrolnej wraz z ewentualnym sporządzeniem i przekazaniem ostatecznej Informacji Pokontrolnej zgodnie z art. 25 ustawy wdrożeniowej,
- raportowanie ewentualnych nieprawidłowości,
- rejestracja wyniku kontroli w systemie SL2014,
- monitorowanie wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Uprawnienia i obowiązki Zespołu Kontrolującego:

Osoby kontrolujące upoważnione są do:

- swobodnego poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej, z wyjątkiem miejsc podlegających szczególnej ochronie z uwagi na tajemnicę państwową,

¹ zgodnie z zapisami Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej w ramach RPO WO 2014-2020.

- wglądu do wszelkich dokumentów związanych z działalnością jednostki kontrolowanej w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- przeprowadzenia oględzin obiektów i składników majątkowych w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- sporządzenia dokumentacji zdjęciowej,
- żądania od pracowników jednostki kontrolowanej ustnych i pisemnych wyjaśnień,
- zabezpieczania materiałów dowodowych,
- sprawdzania przebiegu określonych czynności, w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- przyjmowania oświadczeń od osób kontrolowanych.

Zadaniem kontrolujących jest ustalenie stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

Jako dowód dopuszczane jest wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Dowodami w szczególności są dokumenty i inne nośniki danych, opinie biegłych, oględziny oraz inne rzeczy zabezpieczone w trakcie kontroli.

W razie potrzeby ocena: stanu obiektu, innych składników majątkowych albo przebiegu określonych czynności może zostać dokonana na podstawie przeprowadzonych oględzin. Oględziny przeprowadza się w obecności Beneficjenta.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych polegających na oględzinach i przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń należy sporządzić protokół, który podpisuje osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności (zgodnie z art. 23 ust. 8 i 9 ustawy wdrożeniowej).

W przypadku uzasadnionej wątpliwości zespołu kontrolującego, co do treści przedstawionych im w toku kontroli dokumentów, kierownik jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona potwierdza zgodność odpisów.

W sytuacji nieuzasadnionej odmowy udostępnienia kontrolującym określonych dowodów, fakt ten zostanie odnotowany w informacji pokontrolnej.

W razie ujawnienia w toku kontroli okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa jednostka kontrolująca zawiadamia o tym fakcie właściwy organ.

W razie potrzeby kontrolujący odpowiednio zabezpieczają dowody. Dowody powinny być zabezpieczone w sposób zapobiegający zniszczeniu, uszkodzeniu lub narażeniu na szkodliwe działanie środków chemicznych, mechanicznych, temperatury lub pola magnetycznego, a także w sposób uniemożliwiający swobodny do nich dostęp, w szczególności poprzez:

- oddanie na przechowanie, za pokwitowaniem, kierownikowi lub upoważnionemu pracownikowi jednostki kontrolowanej,
- przechowanie w jednostce kontrolującej w oddzielnym zamkniętym pomieszczeniu,
- sporządzenie kopii, odpisów, itp.

W trakcie kontroli trwałości projektu w miejscu realizacji/w siedzibie Beneficjenta jednostka kontrolująca weryfikuje:

- występowanie czynników świadczących o możliwości wystąpienia oszustwa finansowego lub korupcji w ramach procesów realizowanych przez podmiot kontrolowany,
- wszelkie sytuacje wskazujące na ryzyko wystąpienia oszustwa finansowego oraz korupcji, a w uzasadnionych przypadkach raportuje o nieprawidłowościach do KE oraz dokonuje zgłoszenia do organów ścigania.

4.Procedury kontroli trwałości przeprowadzanych przez IP - OCRG.

IP przeprowadza kontrole trwałości projektów przez okres 5 lat od daty dokonania płatności salda końcowego na rzecz Beneficjenta lub końcowego rozliczenia wydatków w projekcie. Okres ten może być skrócony do 3 lat w zakresie utrzymania inwestycji lub miejsc pracy w projekcie beneficjenta, który jest MŚP. Beneficjenci realizujący projekty w ramach działania 10.1.2 Infrastruktura usług społecznych

zobowiązani są, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowania, do zachowania m.in. 5-letniego/8-letniego okresu utrzymania inwestycji, liczonego od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, obejmującego okres trwałości projektu. Kontroli trwałości podlega, co do zasady, projekt obejmujący inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, z uwzględnieniem przypadku operacji, o których mowa w art. 71 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. Kontrola trwałości służy sprawdzeniu, czy w odniesieniu do współfinansowanych projektów nie zaszła jedna z okoliczności, o których mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego.

IP w przypadku zidentyfikowania przesłanek dających podstawy do podejrzenia popełnienia poważnych nieprawidłowości przez beneficjenta lub informacji o podejrzeniach nadużyć finansowych przekazywanych (za pośrednictwem IZ) przez IK UP, zgodnie z podpisanym Porozumieniem o współpracy pomiędzy Ministrem Rozwoju i Finansów a Prokuratorem Krajowym lub w przypadku zidentyfikowania wpisu w Bazie Podmiotów zgłoszonych do organów ścigania wobec Beneficjenta, którego projekt jest w okresie trwałości, może przeprowadzić doraźną kontrolę trwałości.

Kontrola trwałości Projektu składa się z następujących podstawowych etapów²:

- zaplanowanie czynności kontrolnych, m.in. powołanie zespołu kontrolującego, podpisanie deklaracji bezstronności i poufności przez jego członków, zebranie dokumentów i informacji o projekcie, sporządzenie upoważnień do kontroli, opracowanie programu kontroli z określeniem: zakresu kontroli, składu zespołu kontrolującego, podziału zadań pomiędzy członków zespołu, terminu wykonania danej czynności oraz wzoru listy/list sprawdzających którymi będzie posługiwał się Zespół kontrolujący.
Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych każdy członek Zespołu kontrolującego podpisuje Deklarację bezstronności i poufności, podpisane Deklaracje przechowywane są wraz z pozostałą dokumentacją z przeprowadzonej kontroli.
Kontrolujący podlega wyłączeniu również w razie zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. Kierownikiem Zespołu kontrolującego dany projekt nie może być osoba biorąca udział w weryfikacji formalnej oraz merytorycznej wniosku o dofinansowanie tego projektu oraz osoba dokonująca weryfikacji wniosków o płatność Beneficjenta projektu w celu zapewnienia odpowiedniego rozdziału obowiązków oraz obiektywizmu. Przy wyznaczaniu osób do przeprowadzania kontroli „na miejscu” musi zostać zapewnione uniknięcie konfliktu interesów,
- zawiadomienie jednostki kontrolowanej (kontrolę doraźną mogą być przeprowadzone bez zapowiedzi) – przed planowym rozpoczęciem czynności kontrolnych – wzór *Zawiadomienia* zawarty jest w dokumencie *Listy sprawdzające i wzory dokumentów*,
- przeprowadzenie czynności kontrolnych zgodnie z przesłanym zawiadomieniem, programem kontroli, posiadany upoważnieniem do kontroli oraz listą sprawdzającą. Kontrole przeprowadza się w siedzibie jednostki kontrolowanej lub w miejscu bezpośrednio związanym z realizacją projektu - w dniach i godzinach pracy obowiązujących w jednostce kontrolowanej. Prowadząc kontrolę projektu na miejscu należy kierować się zasadą unikania dublowania czynności weryfikacyjnych, które zostały już przeprowadzone w tym samym zakresie na innym etapie weryfikacji projektu, w tym m.in. na etapie weryfikacji wniosku o płatność Beneficjenta,
- opracowanie i przekazanie Beneficjentowi do podpisu Informacji Pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami lub rekomendacjami (weryfikacja treści Informacji Pokontrolnej przez Kierownika DKO, zatwierdzenie listy sprawdzającej i pisma przewodniego przekazującego informację pokontrolną przez Dyrektora OCRG, w przypadku wystąpienia w Informacji Pokontrolnej zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji zatwierdzenie ich przez Dyrektora OCRG) - *nie później niż 21 dni roboczych od zakończenia kontroli na miejscu* (w przypadku kiedy sporządzenie informacji pokontrolnej wymaga uzyskania dodatkowych wyjaśnień polegających m. in. na zasięgnięciu przez Zespół Kontrolujący opinii prawnej, dodatkowych wyjaśnień od

² zgodnie z zapisami Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WO 2014-2020.

Beneficjenta lub opinii innej Instytucji termin zostaje wydłużony o czas niezbędny na pozyskanie tychże wyjaśnień/opinii). Wzór informacji pokontrolnej zawarty jest w *Listach sprawdzających i wzorach dokumentów do Instrukcji Wykonawczej IZ / IP*. Co do zasady, informacja pokontrolna podpisana jest przez wszystkich członków Zespołu kontrolującego. W uzasadnionych przypadkach (np. nieobecność spowodowana zwolnieniem lekarskim), możliwe jest podpisanie informacji przez niepełny skład Zespołu kontrolującego. Powyższe wymaga uzasadnienia, w formie np. adnotacji na sporządzonej informacji,

- rozpatrzenie zastrzeżeń wniesionych do Informacji Pokontrolnej wraz z ewentualnym sporządzeniem i przekazaniem ostatecznej Informacji Pokontrolnej zgodnie z art. 25 ustawy wdrożeniowej - przekazanie kierownikowi jednostki kontrolowanej w formie pisemnej nie później niż 14 dni po otrzymaniu uwag od Beneficjenta. W przypadku konieczności zasięgnięcia przez Zespół Kontrolujący dodatkowych wyjaśnień/opinii termin zostaje wydłużony o czas niezbędny na pozyskanie tychże wyjaśnień. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń instytucja kontrolująca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień na piśmie. Podjęcie przez instytucję kontrolującą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa wyżej, każdorazowo przerywa bieg terminu. Zastrzeżenia, mogą zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia. Ponadto Instytucja kontrolująca ma prawo poprawienia w informacji pokontrolnej, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, oczywistych omyłek. Informację o zakresie sprostowania przekazuje się bez zbędnej zwłoki podmiotowi kontrolowanemu. Informację pokontrolną oraz ostateczną informację pokontrolną w razie potrzeby uzupełnia się o zalecenia pokontrolne lub rekomendacje, które zatwierdzane są przez kierownika jednostki kontrolującej albo osobę przez niego upoważnioną. Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska IP, wobec zgłoszonych zastrzeżeń, Beneficjentowi nie przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń,
- w przypadku wykrycia nieprawidłowości przekazanie informacji do pracownika DKO odpowiedzialnego za raportowanie nieprawidłowości do IZ RPO WO 2014-2020,
- rejestracja wyniku kontroli w systemie SL2014,
- monitorowanie wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z zapisami IW IP Zespół Kontrolujący przed przystąpieniem do czynności kontrolnych sporządza następujące dokumenty:

1) Upoważnienie do kontroli:

W celu realizacji kontroli trwałości konieczne jest upoważnienie imienne pracowników przeprowadzających kontrolę. Zespół kontrolujący dokonuje czynności kontrolnych na podstawie imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Dyrektora IP. W kontrolach na miejscu mogą brać również udział pracownicy referatów/działów merytorycznych, a także eksperci zewnętrzni zapewniający odpowiednie wsparcie merytoryczne, np. w obszarze zamówień publicznych, prawa budowlanego, uwarunkowań środowiskowych. O ewentualnym udziale eksperta w kontroli decyduje kierownik jednostki kontrolującej.

Upoważnienie jest wymagane zarówno w odniesieniu do kontroli ujętych w Rocznym Planie Kontroli, jak również kontroli doraźnej.

Wzór Upoważnienia zawarty jest w *Listach sprawdzających i wzorach dokumentów do Instrukcji Wykonawczej IP*.

Do kontroli spraw, przy których zachodzi konieczność zapoznania się z informacjami niejawnymi, kontrolujący powinien posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, uzyskane na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

W związku z charakterem realizowanych projektów kontrola trwałości prowadzona będzie przez co najmniej dwóch pracowników zgodnie z zasadą „dwóch par oczu”. W składzie Zespołu kontrolującego

wyznaczany jest kierownik Zespołu kontrolującego. Jest on odpowiedzialny za czynności przygotowawcze do kontroli, zebranie informacji o projekcie, terminowe powiadomienie instytucji kontrolowanej o kontroli, koordynację i sprawne przeprowadzenie działań kontrolnych oraz sporządzenie informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi lub rekomendacjami.

2) Zawiadomienie o kontroli:

Przed rozpoczęciem kontroli jednostka kontrolująca zawiadamia pisemnie kierownika jednostki kontrolowanej o terminie i przedmiocie przeprowadzenia kontroli, w celu zapewnienia obecności osób odpowiedzialnych za realizację projektu i udzielających informacji, przygotowanie kompletu dokumentów, o których udostępnienie zwróci się Zespół kontrolujący oraz miejsca i środków umożliwiających sprawne przeprowadzenie kontroli na miejscu.

Wzór zawiadomienia zawarty jest w *Listach sprawdzających i wzorach dokumentów do Instrukcji Wykonawczej IP*.

3) Program kontroli:

Program kontroli określa rodzaj i formę kontroli, zakres kontroli, metodę doboru próby dokumentów do kontroli, podział zadań pomiędzy poszczególnych członków zespołu kontrolującego oraz termin kontroli.

Wzór programu kontroli zawarty jest w *Listach sprawdzających i wzorach dokumentów do Instrukcji Wykonawczej IP*.

Uprawnienia i obowiązki Zespołu Kontrolującego:

Osoby kontrolujące upoważnione są do:

- swobodnego poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej, z wyjątkiem miejsc podlegających szczególnej ochronie z uwagi na tajemnicę państwową,
- wglądu do wszelkich dokumentów związanych z działalnością jednostki kontrolowanej w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- przeprowadzenia oględzin obiektów i składników majątkowych w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- sporządzenia dokumentacji zdjęciowej,
- żądania od pracowników jednostki kontrolowanej ustnych i pisemnych wyjaśnień,
- zabezpieczania materiałów dowodowych,
- sprawdzania przebiegu określonych czynności, w zakresie dotyczącym tematu kontroli,
- przyjmowania oświadczeń od osób kontrolowanych.

Zadaniem kontrolujących jest ustalenie stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

Jako dowód dopuszczane jest wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Dowodami w szczególności są dokumenty i inne nośniki danych, opinie biegłych, oględziny oraz inne rzeczy zabezpieczone w trakcie kontroli.

W razie potrzeby ocena: stanu obiektu, innych składników majątkowych albo przebiegu określonych czynności może zostać dokonana na podstawie przeprowadzonych oględzin. Oględziny przeprowadza się w obecności Beneficjenta.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych polegających na oględzinach i przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń należy sporządzić protokół, który podpisuje osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności (zgodnie z art. 23 ust. 8 i 9 ustawy wdrożeniowej).

W przypadku uzasadnionych wątpliwości zespołu kontrolującego, co do treści przedstawionych im w toku kontroli dokumentów, kierownik jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona potwierdza zgodność odpisów.

W sytuacji nieuzasadnionej odmowy udostępnienia kontrolującym określonych dowodów, fakt ten zostanie odnotowany w informacji pokontrolnej.

W razie ujawnienia w toku kontroli okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa jednostka kontrolująca zawiadamia o tym fakcie właściwy organ.

W razie potrzeby kontrolujący odpowiednio zabezpieczają dowody. Dowody powinny być zabezpieczone w sposób zapobiegający zniszczeniu, uszkodzeniu lub narażeniu na szkodliwe działanie środków chemicznych, mechanicznych, temperatury lub pola magnetycznego, a także w sposób uniemożliwiający swobodny do nich dostęp, w szczególności poprzez:

- oddanie na przechowanie, za pokwitowaniem, kierownikowi lub upoważnionemu pracownikowi jednostki kontrolowanej,
- przechowanie w jednostce kontrolującej w oddzielnym zamkniętym pomieszczeniu,
- sporządzenie kopii, odpisów, itp.

W trakcie kontroli trwałości projektu w miejscu realizacji/w siedzibie Beneficjenta jednostka kontrolująca weryfikuje:

- występowanie czynników świadczących o możliwości wystąpienia oszustwa finansowego lub korupcji w ramach procesów realizowanych przez podmiot kontrolowany,
- wszelkie sytuacje wskazujące na ryzyko wystąpienia oszustwa finansowego oraz korupcji, a w uzasadnionych przypadkach raportuje o nieprawidłowościach do KE oraz dokonuje zgłoszenia do organów ścigania.

5.Procedury przeprowadzania kontroli trwałości przez IP - WUP.

Kontrola w siedzibie Beneficjenta lub kontrola zdalna realizowana w siedzibie IP WUP na dokumentach źródłowych przekazanych przez Beneficjenta składa się z następujących podstawowych etapów:

- zaplanowania czynności kontrolnych (m.in. zebranie dokumentów i informacji o projekcie, powołania zespołu kontrolującego i podpisania deklaracji bezstronności przez jego członków, sporządzenia upoważnień do kontroli);
- przekazania zawiadomienia o kontroli (dot. kontroli trwałości)/ wraz z prośbą o przedłożenie zestawień niezbędnych do wytypowania próby do kontroli;
- pozyskania od Beneficjenta pełnej dokumentacji do kontroli (w odniesieniu do wybranej próby do kontroli, dokonanej na podstawie wcześniej przedłożonych przez niego zestawień) (dot. kontroli trwałości),
- przeprowadzenia czynności kontrolnych;
- sporządzenia informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi lub rekomendacjami i przekazania jej do podpisu beneficjentowi;
- rozpatrzenia zastrzeżeń wniesionych do informacji pokontrolnej wraz z ewentualnym sporządzeniem i przekazaniem ostatecznej informacji pokontrolnej, zgodnie z art. 25 ustawy wdrożeniowej;
- informowania o nieprawidłowościach;
- rejestracji wyników kontroli w SL2014;
- monitorowania wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Sposób postępowania w związku z pojawieniem sytuacji nadzwyczajnej/trudnej do przewidzenia, wystąpienia siły wyższej.

W przypadku gdy wystąpi uzasadniona sytuacja, tj. przeprowadzenie kontroli jest niemożliwe lub znacznie utrudnione możliwe jest ich prowadzenie:

- w trybie kontroli zdalnej w siedzibie IP WUP na dokumentach źródłowych uzyskanych od Beneficjenta (dopuszczalne jest np. pobranie oryginałów dokumentów na odległość, przykładowo: za pośrednictwem usług pocztowych, kuriera albo delegowanego pracownika

jednostki kontrolowanej oraz ocena prawidłowości osiągnięcia efektu rzeczowego na podstawie nie budzącej wątpliwości IP dokumentacji zdjęciowej i/lub filmowej przekazanej przez Beneficjenta)

lub

- z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (I etap – w oparciu o skany dokumentów przesłane przez Beneficjenta oraz II etap – wizyta na miejscu realizacji projektu i/lub siedzibie beneficjenta, podczas której ma miejsce przegląd i opieczątowanie oryginałów dokumentów oraz sporządzenie dokumentacji fotograficznej z oględzin przedmiotu projektu).

Kontrola trwałości obejmuje:

1. Kontrolę trwałości rezultatu, którą przeprowadza się w projektach, dla których wymóg utrzymania trwałości rezultatu został określony we Wniosku o dofinansowanie,
2. Kontrolę trwałości projektu (operacji) przeprowadza się w projektach, w których Beneficjent poniósł wydatki w ramach cross-financingu.

Trwałość rezultatu

Kontrolę trwałości rezultatów dotyczą weryfikacji utrzymania wskaźników realizacji celów szczegółowych RPO WO i obejmują projekty, w których wymóg utrzymania trwałości został określony we Wniosku o dofinansowanie. Obowiązek zachowania trwałości rezultatu w projekcie wynika z zapisów Wniosku/Umowy o dofinansowanie projektu, w którym Beneficjent zobowiązał się do utrzymania wskaźników realizacji celów szczegółowych RPO WO przez określony czas, który co do zasady powinien wykraczać poza datę zakończenia realizacji projektu. Wymóg ten nie wynika z zapisów obowiązujących rozporządzeń unijnych lub Wytycznych, ale jest dodatkową wartością, jaką beneficjent deklaruje we wniosku z własnej inicjatywy lub w związku kryteriami dostępu, jakie obowiązują w danym naborze. Za okres trwałości przyjmuje się dzień zakończenia realizacji projektu.

Trwałość projektu (operacji)

Zgodnie z Podrozdziałem 5.3. ust. 1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 „W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing, o którym mowa w Podrozdziale 8.6.”:

Natomiast w ust. 2) powyższych Wytycznych (...) „Zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) (...). Trwałość projektu musi być zachowana od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta, przy czym za datę płatności końcowej uznaje się:

- datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi – w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi są przekazywane środki,
- datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową - w pozostałych przypadkach.

Projekty, w których pojawia się cross-financing

Obowiązek zachowania trwałości dotyczy, zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013 projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne. Zgodnie z zapisami Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 infrastrukturę należy interpretować jako środki trwałe zdefiniowane zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r.

o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej. Zalicza się do nich w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing (tzw. zasada elastyczności, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegającą na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu). Zgodnie z zapisami art. 98 ust. 2 rozporządzenia „EFRR i EFS mogą finansować, w komplementarny sposób oraz z zastrzeżeniem ograniczenia w wysokości do 10 % unijnego finansowania w odniesieniu do każdej osi priorytetowej programu operacyjnego, część operacji, w przypadku której koszty kwalifikują się do wsparcia z drugiego funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności stosowane do tego funduszu, pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią związane”.

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń, w tym wydatków niezbędnych do przeprowadzenia tych prac i wchodzących w ich zakres.

Naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:

- a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano poza obszar wsparcia PO,
- b) nastąpiła zmiana własności elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- c) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Naruszenie zasady trwałości występuje również w przypadku (w odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych) przeniesienia w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej okres ten regulują właściwe przepisy odnoszące się do przedmiotowej kwestii.

Biorąc pod uwagę zapisy art. 125 ust. 4 lit. a), ust. 5 lit. b) oraz ust. 6 Rozporządzenia ogólnego opracowano Metodologię prowadzenia kontroli trwałości projektów, która została przedstawiona w dalszej części niniejszego Planu.

6. Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości.

6.1 Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IZ.

Mając na uwadze stan zaawansowania wdrażania RPO WO 2014-2020 (zamknięcie Programu), w okresie od 01.07.2025 do 30.06.2026 r. r. IZ nie przewiduje przeprowadzania kontroli planowych projektów.

W związku z powyższym, nie sporządza się metodyki doboru próby projektów do kontroli na miejscu realizacji lub siedzibie beneficjenta, za wyjątkiem metodyki doboru próby projektów do kontroli trwałości.

Analiza ryzyka w doborze projektów do kontroli trwałości.

Do beneficjentów, których projekty zostały zrealizowane i znajdują się w II połowie 5-letniego (3 letniego) okresu trwałości w okresie, który obejmuje niniejszy Plan IZ wysłać będzie *Ankiety dotyczące zapewnienia trwałości projektów*, będące podstawą do ustalenia próby projektów do kontroli trwałości.

Tabela 1. Główne założenia metodyki doboru próby (opisów założeń) projektów do kontroli trwałości – IZ.

Populacja (krótki opis)	Projekty, które zostały zrealizowane i znajdują się w II połowie 5-letniego (3 letniego) okresu trwałości	
Dobór próby	TAK	
Minimalna wielkość próby (%)		
Metoda doboru próby:		Udział w próbie (%):
- na podstawie ryzyka	NIE	
- dobór losowy	TAK	-5% populacji projektów, które: a)nie zostały skontrolowane na miejscu i projektów spośród poddanych kontroli na miejscu przez IZ, lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową) w wyniku której nie wykryto nieprawidłowości, realizowanych przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości sugerującą prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych, b)Poddane były kontroli przez IZ lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową), w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości o wartości niższej niż 5% kwoty dofinansowania w projekcie.
- ocena ekspercka	NIE	
- inny (jaki?)	TAK	-100% populacji projektów spośród poddanych kontroli przez IZ/IP, w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości o wartości wyższej niż 5% kwoty dofinansowania w projekcie, - 100% populacji projektów realizowanych przez beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujących

		na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości, –100% populacji projektów w przypadkach, w których beneficjenci nie odesłali ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektów.
--	--	--

Do kontroli trwałości wytypowanych będzie:

- 100% populacji projektów spośród poddanych kontroli przez IZ lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową), w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości o wartości wyższej niż 5% kwoty dofinansowania w projekcie,
 - 100% populacji projektów realizowanych przez beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujących na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości
 - 100% populacji projektów w przypadkach, w których beneficjenci nie odesłali ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektów,
 - 5% populacji projektów, które:
 - a) nie zostały skontrolowane na miejscu przez IZ lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową) i projektów spośród poddanych kontroli na miejscu przez IZ lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową), w wyniku której nie wykryto nieprawidłowości, realizowanych przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości sugerującą prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych,
 - b) były poddane kontroli przez IZ lub inne instytucje kontrolne w systemie wdrażania funduszy (w tym szczególności Instytucję Audytową), w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości o wartości niższej niż 5% kwoty dofinansowania w projekcie.
- Próba projektów w ramach ww. populacji wybierana jest w sposób losowy. Populację stanowią wszystkie projekty nieskontrolowane na miejscu, realizowane przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości, sugerując prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych, projektów skontrolowanych przez IZ. Pracownik generuje (w Excelu za pomocą funkcji: =los()*n) liczbę losową z danego zakresu (od 1 do n, gdzie n – numer porządkowy ostatniego z elementów). Wygenerowana losowo liczba naturalna jest wiązana z numerem przyporządkowanym danemu projektowi w zestawieniu.

6.2. Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IP - OCRG.

W okresie, którego dotyczy niniejszy Plan, do beneficjentów, których projekty zostały zrealizowane i znajdują się w pierwszej połowie 5-letniego (3 letniego) okresu trwałości, IP wysłać będzie *Ankiety dotyczące zapewnienia trwałości projektów*, będące podstawą do ustalenia próby projektów do kontroli trwałości.

Tabela 2. Główne założenia metodyki doboru próby (opisów założeń) projektów do kontroli trwałości – IP OCRG.

Populacja (krótki opis)	Każdy projekt będący w II połowie okresu trwałości w ramach którego Beneficjent odesłał lub nie odesłał <i>Ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektu</i> .
Dobór próby	TAK
Minimalna wielkość próby (%)	

Metoda doboru próby:		Udział w próbie (%):
- na podstawie ryzyka	NIE	
- dobór losowy	TAK	–5% populacji projektów, które nie zostały skontrolowane na miejscu, –5% populacji projektów spośród poddanych kontroli na miejscu, w wyniku której nie wykryto nieprawidłowości, realizowanych przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości sugerującą prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych
- ocena ekspercka	NIE	
- inny (jaki?)	NIE	–100% populacji projektów spośród poddanych kontroli przez IZ/IP, w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości, – 100% populacji projektów realizowanych przez beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujących na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości, –100% populacji projektów w przypadkach, w których beneficjenci nie odesłali ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektów.

Do kontroli trwałości wytypowane zostaną:

- 100% populacji projektów spośród poddanych kontroli przez IP w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości,
- 100% populacji projektów realizowanych przez beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujących na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości,
- 100% populacji projektów w przypadkach, w których beneficjenci nie odesłali ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektów,
- 5% populacji projektów, które nie zostały skontrolowane na miejscu. Próba projektów w ramach ww. populacji wybierana jest w sposób losowy. Populację stanowią wszystkie projekty nieskontrolowane na miejscu, realizowane przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości, sugerując prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych. Pracownik sporządzający RPK generuje (w Excelu za pomocą funkcji: =los()*n) liczbę losową z danego zakresu (od 1 do n, gdzie n – numer porządkowy ostatniego z elementów). Wygenerowana losowo liczba naturalna jest wiązana z numerem przyporządkowanym danemu projektowi w zestawieniu. Wylosowane projekty zostają włączone do Tabeli z układem chronologicznym i tematycznym dotyczącej kontroli trwałości,
- 5% populacji projektów które poddane były kontroli na miejscu, w wyniku której nie wykryto nieprawidłowości, realizowanych przez beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę dotyczącą zapewnienia trwałości, sugerując prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych. Próba projektów w ramach ww. populacji wybierana jest w sposób losowy. Pracownik sporządzający RPK generuje (w Excelu za pomocą funkcji: =los()*n) liczbę losową z danego zakresu (od 1 do n, gdzie

n – numer porządkowy ostatniego z elementów). Wygenerowana losowo liczba naturalna jest wiązana z numerem przyporządkowanym danemu projektowi w zestawieniu. Wylosowane projekty zostają włączone do Tabeli z układem chronologicznym i tematycznym dotyczącej kontroli trwałości.

6.3 Metodyka doboru próby projektów do kontroli trwałości stosowana przez IP - WUP.

Metodyka prowadzenia kontroli trwałości projektów stanowi, iż do kontroli zostanie wytypowanych:

- 5% projektów z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli **trwałości rezultatów** w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby),
- 5% projektów z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli **trwałości projektu** w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby).

Próba projektów do kontroli będzie dobierana na podstawie wyników analizy ryzyka.

W analizie ryzyka uwzględniane będą obowiązkowe czynniki ryzyka:

- a) prawidłowość realizacji projektu – udział nieprawidłowości stwierdzonych w projekcie w kosztach ogółem,
- b) wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne),
- c) rodzaj beneficjenta.

Tabela 3. Główne założenia metodyki doboru próby (opisów założeń) projektów do kontroli trwałości – IP WUP.

Populacja (krótki opis)	Kontrola trwałości obejmuje: 1. kontrolę trwałości rezultatu, którą przeprowadza się w projektach, dla których wymóg utrzymania trwałości rezultatu został określony we Wniosku o dofinansowanie, 2. kontrolę trwałości projektu (operacji) przeprowadza się w projektach, w których Beneficjent poniósł wydatki w ramach cross-financingu. Kontrola trwałości rezultatów dotyczy weryfikacji utrzymania wskaźników realizacji celów szczegółowych RPO WO i obejmują projekty, w których wymóg utrzymania trwałości został określony we Wniosku o dofinansowanie. Kontrola trwałości rezultatu prowadzona jest w okresie trwałości wskazanym we Wniosku o dofinansowanie. Za początek okres trwałości przyjmuje się dzień zakończenia realizacji projektu. Kontrola trwałości projektu (operacji) prowadzona będzie w okresie 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Obowiązek zachowania trwałości operacji obejmuje wyłącznie tę część projektu (wydatków), która została sfinansowana w ramach cross-financingu. Instytucja Pośrednicząca będzie prowadziła monitoring trwałości projektów na podstawie badań ankietowych. Pracownicy NK będą weryfikować sposób wywiązywania się przez Beneficjenta ze zobowiązań w zakresie finansowania i zarządzania projektem po zakończeniu okresu jego realizacji. Ankiety dotyczące trwałości rezultatu będą wysyłane w połowie trwania okresu trwałości wskazanym we Wniosku o dofinansowanie. Ankiety dotyczące zapewnienia trwałości projektów (operacji) będą wysyłane do Beneficjentów w II połowie 5-letniego (3-letniego) okresu trwałości od daty dokonania płatności końcowej
-------------------------	--

	na rzecz beneficjenta. Przy ustalaniu próby projektów do kontroli trwałości pod uwagę będą brane projekty: - nie skontrolowane na miejscu, - poddane kontroli na miejscu, w wyniku której nie wykryto nieprawidłowości, realizowane przez Beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę sugerując prawidłowe wywiązanie się z postanowień umownych w zakresie trwałości, - poddane kontroli na zakończenie realizacji, w wyniku której zostały stwierdzone nieprawidłowości, - Beneficjentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, - realizowane przez Beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujące na nie wywiązanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości.	
Dobór próby	TAK/NIE	
Minimalna wielkość (%)	W związku z powyższym zostanie wytypowanych do kontroli: • 5% projektów z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli trwałości rezultatów w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby), • 5% projektów z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli trwałości projektu w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby).	
Metoda doboru próby:	IP dokonuje wyboru próby projektów do kontroli trwałości na miejscu w oparciu o analizę ryzyka.	Udział w próbie (%)
• na podstawie ryzyka:	TAK/NIE	Próba projektów do kontroli będzie dobierana na podstawie wyników analizy ryzyka. W analizie ryzyka uwzględniane są następujące czynniki ryzyka: a) prawidłowość realizacji projektu – udział nieprawidłowości stwierdzonych w projekcie w kosztach ogółem, b) wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne), c) rodzaj beneficjenta.
• dobór losowy:	TAK/NIE	
• ocena ekspercka:	TAK/NIE	TAK/NIE
• inny (jaki?):	TAK + OPIS/NIE	TAK + OPIS/NIE

Kontrola trwałości przeprowadzana będzie przez zespoły minimum 2 osobowe, a planowany czas jej trwania od 1 do 3 dni. Procedury prowadzenia kontroli będą stosowane w sposób analogiczny jak w przypadku kontroli na miejscu realizowanych projektów.

Przewiduje się przeprowadzenie kontroli trwałości projektów według następujących zasad. Pierwszym etapem będzie zweryfikowanie zobowiązań Beneficjenta dotyczących zachowania trwałości, których wymóg utrzymania trwałości został określony w Umowie/Wniosku o dofinansowanie oraz w jakim zakresie projekt wymaga zachowania trwałości rezultatów i/lub projektu (operacji) po zakończeniu realizacji/finansowania projektu w ramach RPO WO. Dalszym etapem przed rozpoczęciem czynności kontrolnych, będzie zweryfikowanie, czy Beneficjent deklaruje zachowanie trwałości projektu po zakończeniu okresu jego realizacji. Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych, na podstawie badań ankietowych pracownicy NK będą weryfikować sposób wywiązania się przez Beneficjenta ze zobowiązań w zakresie finansowania i zarządzania projektem po zakończeniu okresu jego realizacji. Ankiety dotyczące trwałości rezultatu będą wysyłane w połowie trwania okresu trwałości wskazanym we Wniosku o dofinansowanie. *Ankiety dotyczące zapewnienia trwałości projektów* będą wysyłane do Beneficjentów w II połowie 5-letniego (3-letniego) okresu trwałości od daty dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Każdy projekt będzie posiadał indywidualną ocenę ryzyka wyznaczoną wg macierzy ryzyka i stałą

przez cały okres trwałości projektu. Przy ustalaniu próby projektów do kontroli trwałości pod uwagę będą brane projekty:

- nie skontrolowane na miejscu,
- poddane kontroli na miejscu w wyniku, której nie wykryto nieprawidłowości, realizowane przez Beneficjentów, którzy odpowiedzieli na ankietę sugerując prawidłowe wywiązanie się z postanowień umownych w zakresie trwałości,
- poddane kontroli na zakończenie realizacji w wyniku, której zostały stwierdzone nieprawidłowości,
- złożone przez Beneficjentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę,
- realizowane przez Beneficjentów, którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujące na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości,

W przypadku Beneficjentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę oraz którzy w ankiecie udzielili odpowiedzi wskazujące na nie wywiązywanie się przez nich ze zobowiązań wynikających z postanowień umownych w zakresie trwałości zostanie przeprowadzonych 100 % kontroli, które zostaną wyłączone z ogólnej puli/populacji analizy ryzyka.

Kontroli trwałości projektu podlegać będzie projekt, którego celem jest stworzenie trwałych/długookresowych struktur lub rozwiązań, wymagających ciągłego utrzymywania oraz finansowania.

W szczególności kontroli trwałości poddane zostanie ocenie czy:

- w projekcie nie wystąpiły zasadnicze modyfikacje,
- projekt został zrealizowany zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie i zawartą umową,
- projekt został zrealizowany zgodnie z zasadami prawa krajowego i wspólnotowego, politykami horyzontalnymi,
- status podatkowy Beneficjenta oraz rodzaj wykonywanej działalności nie uległy zmianie,
- cel projektu został zachowany, a zakładane wskaźniki osiągnięte,
- Beneficjent wypełnia obowiązki w zakresie informacji i promocji projektu,
- Beneficjent archiwizuje dokumenty dotyczące projektu we właściwy sposób,
- Beneficjent wykorzystywał środki trwałe nabyte w ramach projektu po zakończeniu jego realizacji na działalność statutową lub przekazał je nieodpłatnie podmiotowi nie działającemu dla zysku.

Lista projektów do kontroli trwałości zostanie opracowana w trakcie okresu objętego niniejszym Planem, po przeprowadzeniu analizy Ankiety dotyczących zapewnienia trwałości projektów.

Ponadto pozostałe Wydziały (IP) mogą wskazywać projekty do kontroli trwałości w trybie doraźnym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w projekcie.

W związku z powyższym zostanie wytypowanych do kontroli:

- **5%** projektów z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli **trwałości rezultatów** w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby),
- **5% projektów** z puli projektów objętych obowiązkiem kontroli **trwałości projektu** w roku obrachunkowym (w przypadku wyników ułamkowych – wartości będą zaokrąglane w górę do pełnej liczby).

Próba projektów do kontroli będzie dobierana na podstawie wyników analizy ryzyka.

W analizie ryzyka uwzględniane są następujące obowiązkowe czynniki ryzyka:

- 1) prawidłowość realizacji projektu – udział nieprawidłowości stwierdzonych w projekcie w kosztach ogółem,
- 2) wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne),
- 3) rodzaj beneficjenta.

Analiza ryzyka

Tabela 4. Metodyka wyboru projektów do kontroli trwałości wg następujących czynników ryzyka:

Czynnik ryzyka	Małe ryzyko - wielkość przypisanej wagi:	Średnie ryzyko - wielkość przypisanej wagi:	Duże ryzyko - wielkość przypisanej wagi:
	wskaźnik ryzyka 10	wskaźnik ryzyka 20	wskaźnik ryzyka 30
1) Prawidłowość realizacji projektu – udział nieprawidłowości stwierdzonych w projekcie w kosztach ogółem (Waga 40%)	Do 5 000,00 PLN	Powyżej 5 000,00 PLN do 10 000,00 EUR	Powyżej 10 000,00 EUR
2) Wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne) (Waga 30%)	Do 500 000 PLN	Powyżej 500 000 PLN do 1 000 000 PLN	Powyżej 1 000 000 PLN
3) Rodzaj Beneficjenta (Waga 30%)	Jednostka samorządu terytorialnego (JST)	Inny niż JST i przedsiębiorca	Przedsiębiorca

Tabela 5. Wyniki analizy ryzyka – punkty z uwzględnieniem wagi danego czynnika, od najmniej ryzykowne do najbardziej ryzykowne:

Czynnik ryzyka	Projekt I	Projekt II	Projekt III
1. Prawidłowość realizacji projektu – udział nieprawidłowości stwierdzonych w projekcie w kosztach ogółem (Waga 40%)	4,0 (10 * 40 %)	8,0 (20*40 %)	12,0 (30*40 %)
2. Wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne) (Waga 30%)	3,0	6,0	9,0
3. Rodzaj Beneficjenta (Waga 30%)	3,0	6,0	9,0
<u>łącznie liczba uzyskanych punktów</u>	10,0	20,0	30,0

Do kontroli zostaną wybrane projekty z najwyższą punktacją. W przypadku jednakowej liczby punktów decydującym będzie wyższa wartość wydatków rozliczonych w projekcie (wydatki uznane za kwalifikowalne).

7. Informacje na temat planowanego zlecenia działań kontrolnych podmiotom zewnętrznym w danym roku (w tym orientacyjna liczba planowych do zlecenia kontroli).

W ramach RPO WO 2014-2020 IZ/IP nie przewidują zlecenia kontroli podmiotom zewnętrznym. Jednakże w przypadku pojawienia się jakichkolwiek okoliczności IZ/IP podejmie działania zgodnie z zapisami Rozdziału 3 pkt. 8-10 *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

8. Opis fakultatywnych procesów kontroli realizowanych w ramach RPO WO 2014-2020.

Na dzień sporządzania niniejszego RPK IZ/IP nie planują prowadzenia procesów kontroli fakultatywnych z punktu widzenia *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.